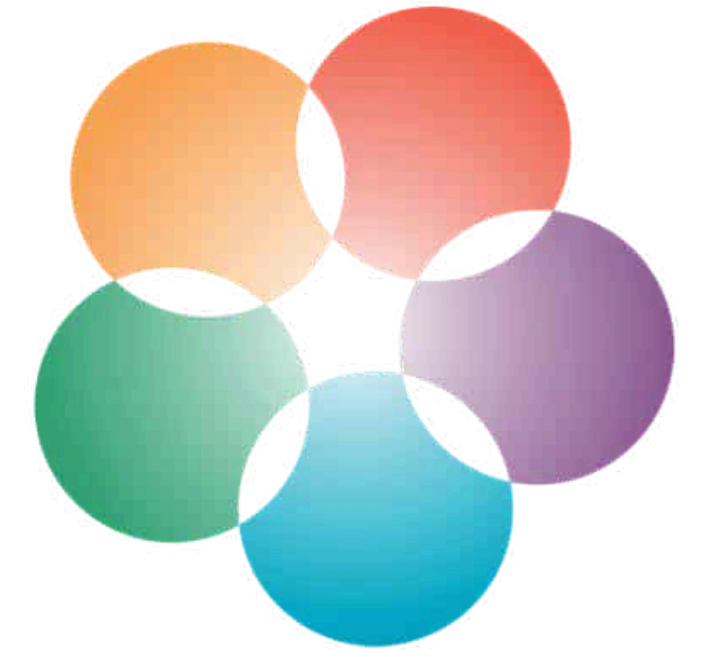

Lapset mukaan töihin -päivää vietettiin 21.11.2025 Helsingin yliopistolla. Kuva: Oona Kiviluoto

**LUMA-KESKUS
SUOMI**

Toimintakertomus

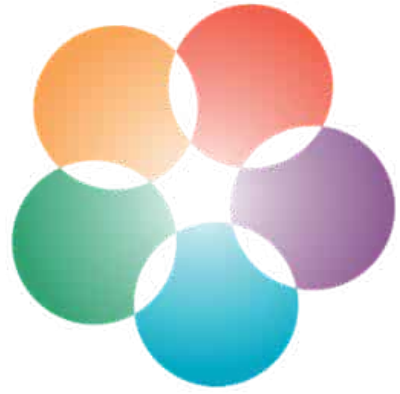
Vuosi 2025

Sisällys

1. Vuosi 2025 pähkinäkuoressa
2. Saavutettavuus
3. Opintokäynnit ja kiertuetoiminta
4. Tutkimus ja opettajankoulutus
5. Jatkuvan oppimisen tuki
6. Vapaa-ajan toiminta
7. Tapahtumat
8. Yhteistyö
9. Viestintä
10. LUMAT Journal
11. Mukana toiminnassa
12. Katsaus LUMA-keskusten vuoteen 2025
13. Kiitokset

Opetushallituksen rahoittaman LUMATIKKA+ -hankkeen suunnittelupäivä 15.4.2025 Kuva: Maiikki Roiha

Vuosi 2025 pähkinäkuoressa

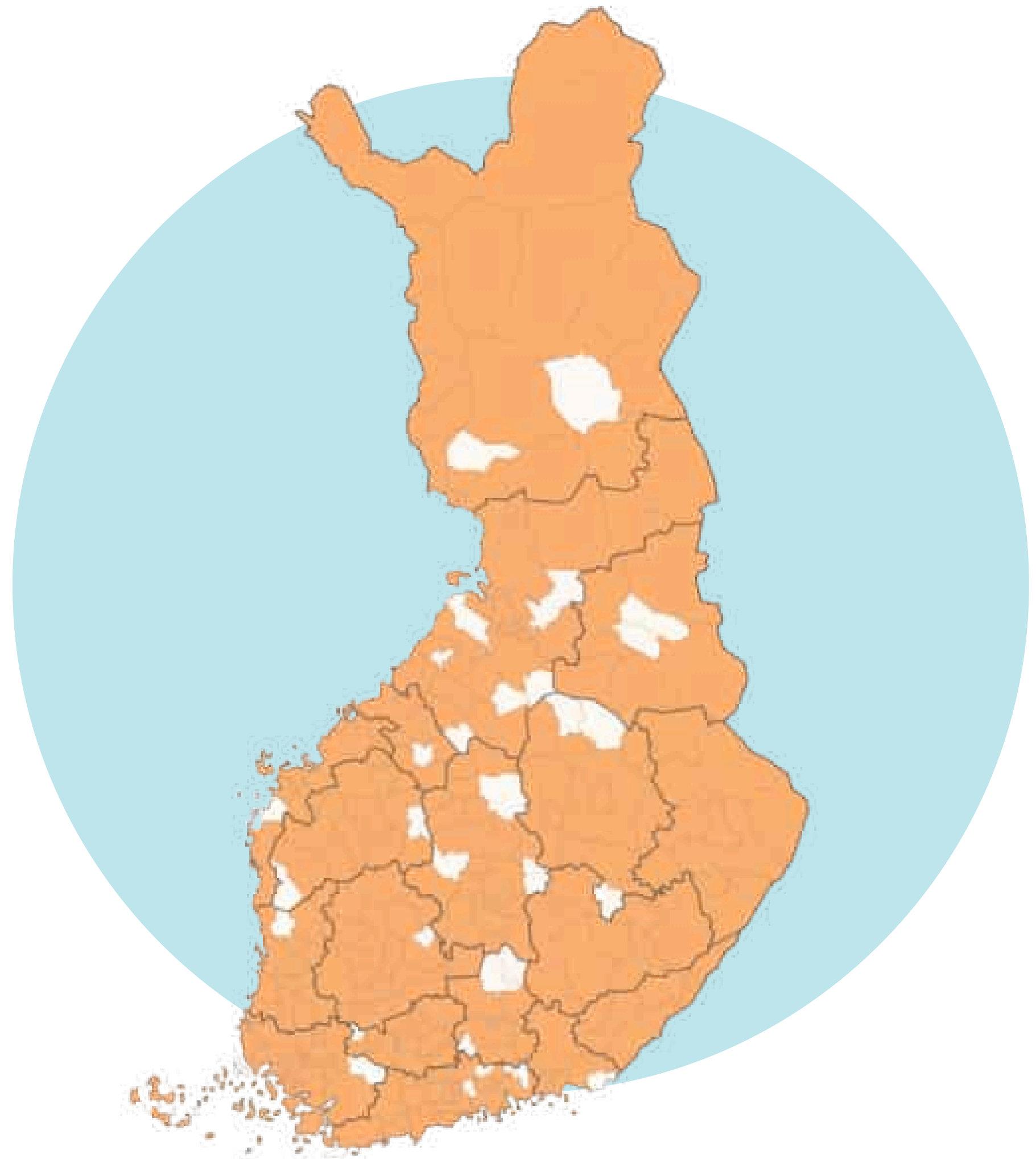
LUMA-keskus Suomi -verkoston toiminta tavoitti kokonaisuutena noin 175 000 lasta, nuorta ja opettajaa. Vuoteen 2024 verrattuna verkoston tavoitavuus kasvoi 33 000 henkilöllä. Kasvun taustalla näkyy erityisesti toimintamuotojen monipuolistuminen ja skaalautuminen: LUMA-keskuksissa tapahtuvat opintokäynnit säilyttivät suosionsa, ja niiden rinnalla vahvistuivat etä- ja kiertuetoiminta.

Vuonna 2025 saavutettavuus korostui entistä selkeämmin verkoston yhteisenä suuntana. Verkoston toiminta tavoitti 87 % Suomen kunnista. Koulujen ja päiväkotien arkeen vietävä tuki vahvistui: välinelainauksen suosio on noussut, opettajat ja kasvattajat hyödyntävät yhä enemmän verkoston tarjoamia resursseja opetuksen toteutuksessa ja myös täydennyskoulutusten suosio on kasvussa.

Viestinnässä tapahtui selkeää kehitystä. Sekä verkkosivun vierailumäärät että sosiaalinen media ovat kasvaneet merkittävästi vuoden 2025 aikana. Valtakunnallisen tehtävän kausi ja verkoston johtaja vaihtuivat alkuvuodesta 2025. Maija Akselan pioneerityö verkoston ensimmäisenä johtajana (2013–2025) tuli päätökseen helmikuussa, kun Jan Lundell aloitti LUMA-keskus Suomen johtajana.

Saavutettavuus

LUMA-keskus Suomi -verkoston toiminta tavoitti 87 % Suomen kunnista vuonna 2025. Monet toimintamuodot, kuten etäopintokäynnit, opettajien täydennyskoulutuswebinaarit, kiertutoiminta ja etätiedekerhot tuovat tiedekasvatusta lähemmäksi kaikkia suomalaisia asuinpaikasta riippumatta.

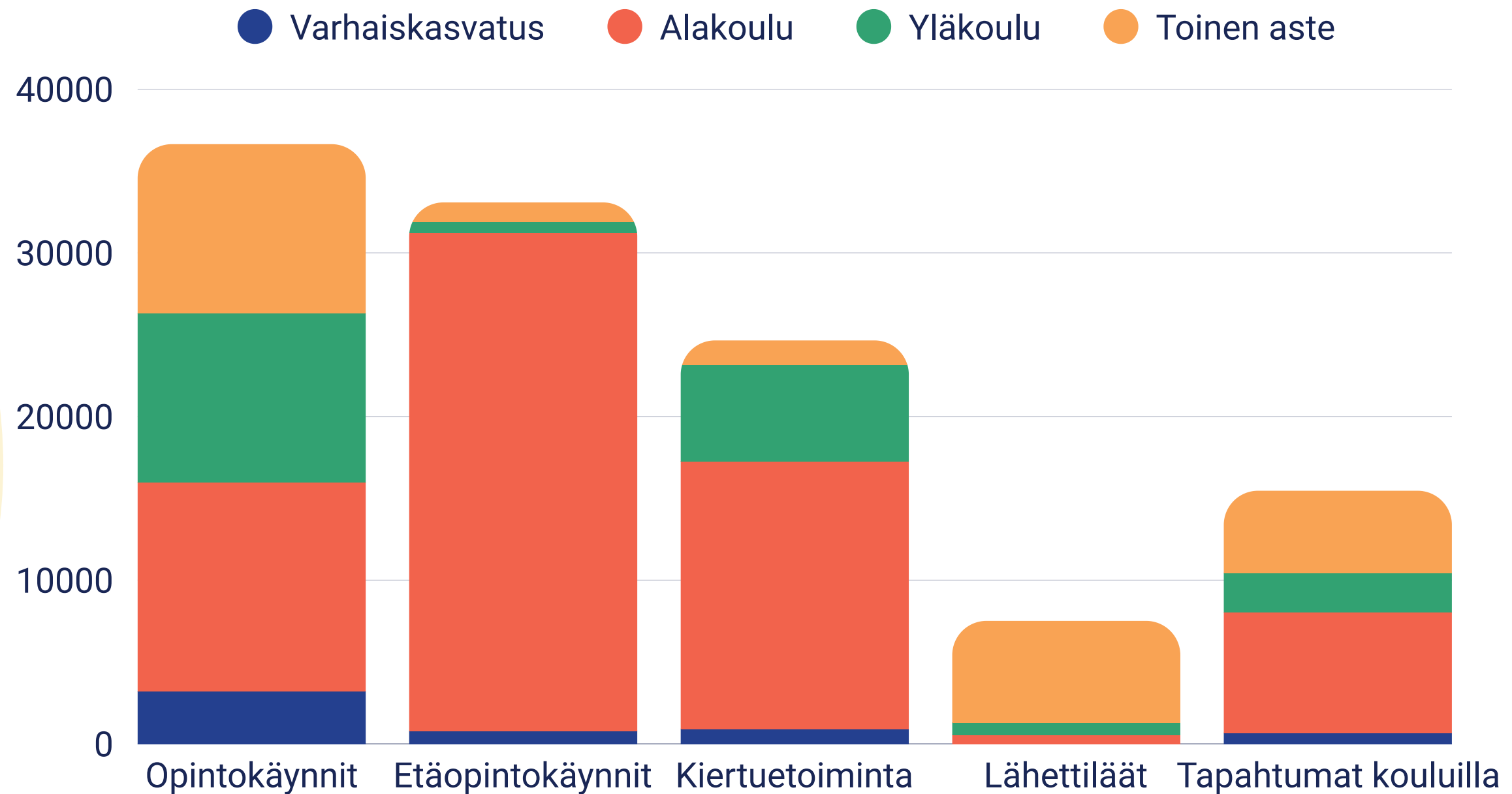

Opintokäynnit & kiertuetoiminta

LUMA-keskus Suomi järjestää laadukkaita opintokäyntejä eri puolilla Suomea niin kampuksilla, kouluilla ja päiväkodeilla kuin etäyhteysin. Kouluille ja päiväkodeille suuntautuvan kiertuetoiminnan yhteydessä järjestettiin myös työpajapäiviä ja täydennyskoulutusta. Yhteensä formaalia opetusta tukevaan toimintaan osallistui 139 000 lasta, nuorta ja opettajaa.

Kootusti tavoitimme

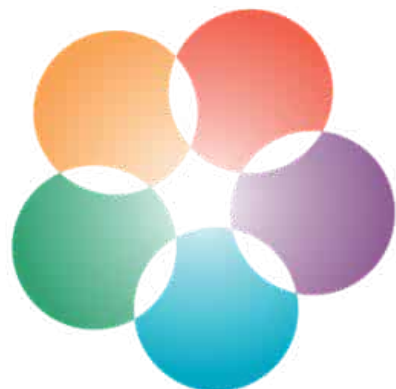
- 39 069 opintokäynneillä
- 33 235 etäopintokäynneillä
- 26 352 kiertuetoiminnalla
- 8 437 tutkijoiden ja opiskelijalähettiläiden vierailuilla
- 20 527 koulujen tapahtumissa
- 1 228 kilpailutoiminnalla
- 519 nuorta kursseilla ja verkkokursseilla
- 9 433 välinelainaajaa

Tutkimus ja opettajankoulutus

Uusinta tutkimustietoa tuotiin tutuksi lapsille, nuorille ja opettajille usealla tavalla, kuten lasten tekemillä tutkijahaastatteluilla, tiedekahviloissa, TET-harjoitteluissa, opiskelijalähettilästoiminnalla, kansalaistutkimuksella sekä muilla vierailuilla ja näyttelyillä.

Verkosto vahvisti kasvatus- ja opetusalojen opiskelijoiden LUMA-osaamista ja tietoisuutta LUMA-toiminnasta kursseilla, työpajoilla ja esittelyillä. LUMA-toimintaa ja eri asteiden opettajakoulutusta on pyritty yhdistämään eri puolilla Suomea. Esimerkiksi käytänne, jossa opiskelijat jalkautuvat kouluille pitämään tiedetyöpajoja, leviää verkoston sisällä.

Vuonna 2025 LUMA-keskuksissa kävi 179 TET-harjoittelijaa. Verkoston toimintaa esiteltiin 2 070 korkeakouluopiskelijalle.

Kemian tiedekasvatuksen päivässä 4.4.2025 esitettiin myös kemian alan yritysten tekemää tutkimusta. Kuva: Maikki Roiha

Jatkuvan oppimisen tuki

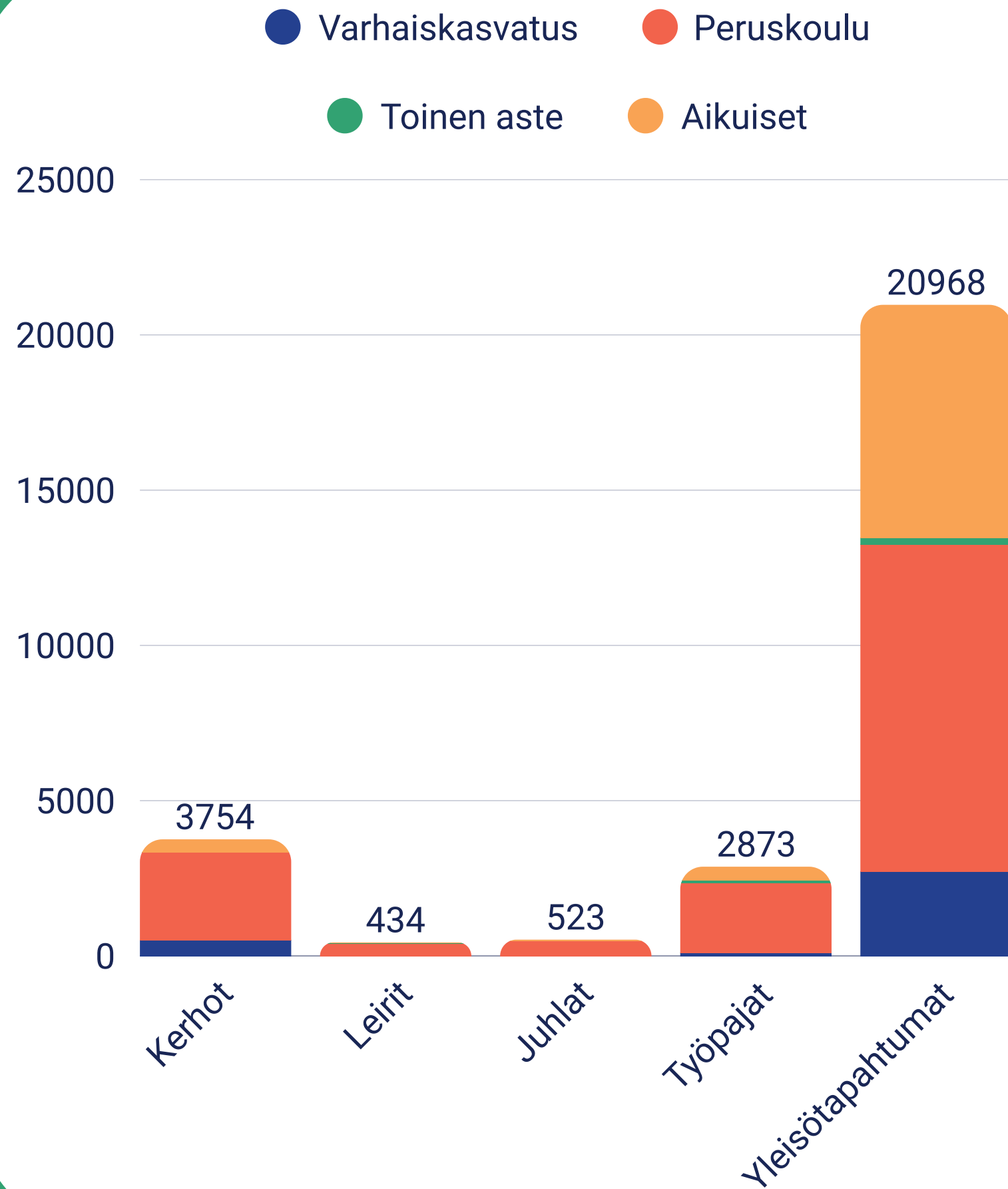
LUMA-keskus Suomi tarjosi laadukkaita tarpeeseen pohjautuvia täydennyskoulutuksia eri puolilla Suomea ja verkon välityksellä. Erityisen suosituksi ovat osoittautuneet Opetushallituksen rahoittamat Opettajalta opettajalle -webinaarit ja Esero-koulutukset. Keväällä 2025 toteutettiin myös viimeinen LUMATIKKA+ -kausi, ja sen pohjalta julkaistiin itseopiskeltavat versiot DigiCampus-oppimisalustalle. Verkosto osallistui myös moniin alan tapahtumiin, kuten Educa-messuille.

Yhteensä jatkuvan oppimisen tuella tavoitettiin 3 690 opettajaa ja ohjaajaa. Verkossa tapahtuviin koulutuksiin osallistui 2 290 opettajaa ja lähikoulutukseen 1 400.

Opettajalta opettajalle -hankkeen lähikoulutuksessa 19.11.2025 Helsingissä oli aiheena toiminnallinen LUMA-pedagogiikka.

Kuva: Eveliina Hietakymi

Vapaa-ajan toiminta

LUMA-keskus Suomi -verkosto järjesti vuonna 2025 monipuolisia vapaa-ajan tiede- ja teknologiaharrastamisen mahdollisuuksia lapsille, nuorille ja koko perheelle. Esimerkiksi tiedekerhot, kesäleirit, tiedeillat ja lasten lauantait olivat jälleen kerran suosittuja. Kuntien iltapäiväkerhotoimelle suunnattu etätiedekerho tavoitti osallistujia 90 eri kunnasta.

Saavutettavuuden varmistamiseksi tehtiin monipuolisesti yhteistyötä alueellisten toimijoiden, kuten nuorisotoimen ja kirjastojen kanssa. Verkosto osallistui aktiivisesti muiden toimijoiden järjestämiin tapahtumiin ja saavutti eri kieliryhmiä tulkkausopiskelijoiden, käännettyjen materiaalien ja selkokielisten materiaalien avulla.

Vapaa-ajalle sijoittuva toiminta tavoitti yhteensä 28 600 lasta, nuorta ja aikuista.

LUMA-keskus Suomi -verkoston johtokuntaa ja toimijoita kokoontui Tampereen yliopiston tiloissa marraskuussa 2025 kehittämään verkoston toimintatapoja ja täydennyskouluttautumaan.

Tapahtumat

LUMA-keskus Suomi -verkostossa järjestettiin vuoden 2025 aikana useita tapahtumia. Koko perheelle suunnatut yleisötapahtumat, kuten Lasten lauantait ja Tiedeillat Turussa tai Lasten tiedelauantai Jyväskylässä ovat vuodesta toiseen suosittuja ja vakiintuneita tapahtumia. Verkostossa järjestettiin erilaisia koulutuksia ja työpajoja, kuten kivitutkimuksia Lahden kirjastoissa. Tutkijoiden yö Jyväskylässä, Oulussa, Hämeenlinnassa ja Helsingissä oli jälleen kerran suosittu tapahtuma.

Tapahtumakalenteri osoitteessa luma.fi/tapahtumat/ aktivoitiin syksyllä 2025. Löydät nyt kaikkien LUMA-keskusten tapahtumat yhdestä paikasta.

Verkoston sisäiset kehittämispäivät järjestettiin toukokuussa Helsingissä ja marraskuussa Tampereella.

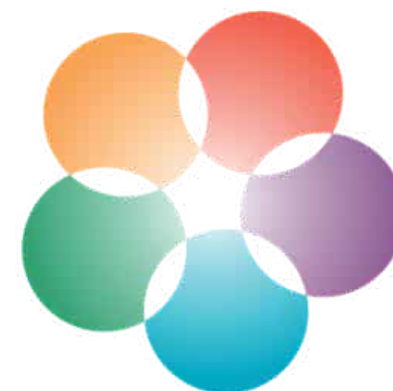
Yhteistyö

Verkosto teki vuonna 2025 monipuolista yhteistyötä eri sidosryhmien kanssa koko Suomen laajuisesti. Tärkeitä yhteistyömuotoja ovat verkoston toimintaa ohjaava LUMA-neuvottelukunta sekä LUMA-aineiden opettajankoulutuksen, opetuksen tutkimuksen ja kehittämisen foorumi. Neuvottelukuntaan kuuluu noin 50 edustajaa eri organisaatioista.

Opetuksen laatua ja kehittämistä tukevia LUMA/STEAM-sertifikaatteja myönnettiin 29 peruskoululle yhteistyössä Teknologiateollisuuden kanssa. Opettajille suunnattuja koulutuksia toteutettiin yhteistyössä mm. ESERO Finlandin ja MAOL ry:n kanssa.

LUMA(TE)-strategian seuranta

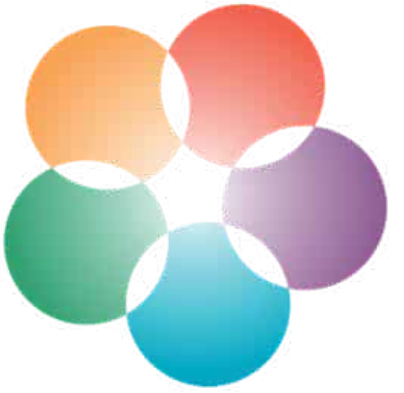
Neuvottelukunta toteuttaa vuosittain LUMA(TE)-strategian toimeenpanosuunnitelman seurannan. Vuonna 2025 seurannassa tarkasteltiin eri toimijoiden LUMA-alan osaamiseen liittyneitä hankkeita ja EU:n STEM-strategian toteutumista Suomessa. Vastaukset voidaan tiivistää viiteen huomioon:

- Hankkeiden painopiste on Suomessa LUMA(TE)-osaamisen ja digitaalisten perustaitojen vahvistamisessa.
- Toimintaa on runsaasti ja monipuolisesti: yhteensä 284 hanketta viimeisen kolmen vuoden aikana 2022–2026. Kyselytutkimuksen vastausten perusteella hankkeet jakautuivat erityisesti tiedekasvatukseen (83), teknologiaan (54) ja koulutukseen (52)
- Kohderyhmät painottuvat 7–15-vuotiaisiin.
- Rahoitus on pääosin julkista, mutta yksityiset ja EU-lähteet ovat myös keskeisiä
- Rahoitusta jää myös paljon saamatta, erityisesti teknologian ja tiedekasvatuksen teemoissa.

Hankerahoituksella on järjestetty runsaasti esimerkiksi täydennyskoulutuksia. Kuva: Eveliina Hietakymi & Alisa Uusi-Kilponen

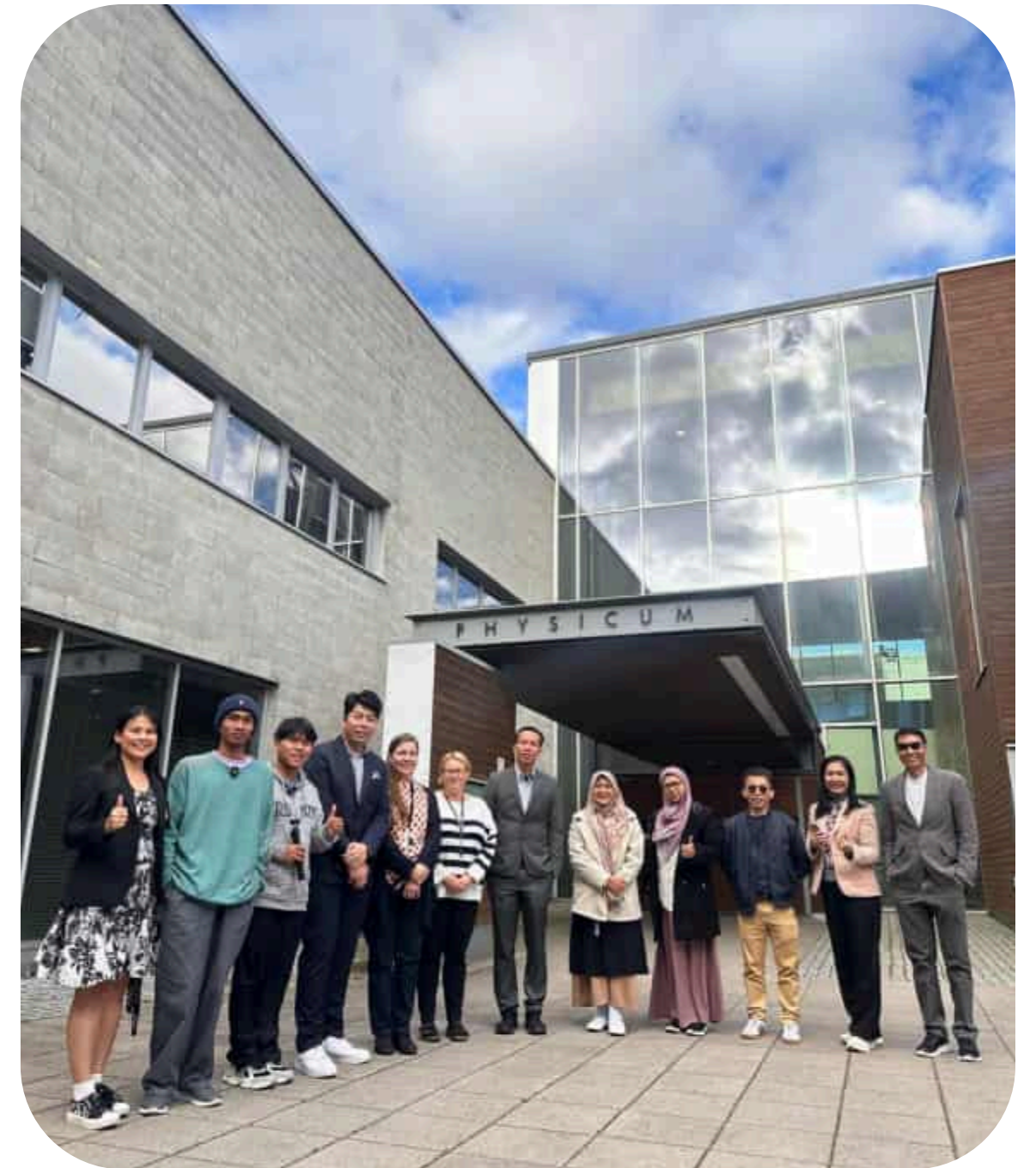
Kansainvälinen yhteistyö

LUMA-keskus Suomen kansainvälinen verkostoituminen oli vahvaa. Uusia yhteistyötä tukevia MoU-sopimuksia laadittiin eri toimijoiden kanssa kuusi kappaletta: KNU (Etelä-Korea), BNU & PDC-verkosto (Kiina), SEAMEO STEM-ED -keskus (Thaimaa), Universitas Pendidikan Indonesia, StarT-yhteistyö Intiaan ja Experience Workshop (Jyväskylä).

Edustus EU STEM Coalition ja International Dialogue on STEM Education (IDOS) -verkostoissa on edesauttanut yhteistyöhön, oppimiseen ja opetusmateriaaleihin liittyvissä kansainvälisissä rahoitushauissa. Vuonna 2025 aloitettiin myös pohjoismaisen STEM Alliancen suunnittelu ja verkosto on rakenteilla.

LUMA-keskus Suomen tutkimuslähtöisyys, strateginen osaaminen ja tasa-arvoiset toimintamallit ovat kiinnostaneet konferensseissa, asiantuntijapyynnöissä sekä ulkomaisten vieraiden jatkuvassa vierailuvirrassa eri LUMA-keskuksissa.

Thaimaalaisen Nakhon Phanom yliopiston dekaani, henkilöstöä ja opiskelijoita vieraili Helsingin yliopiston tiedekasvatuksen vieraana syyskuussa. Kuva: Maija Aksela

luma.fi uudistuu

**Uusilta sivuilta
löydät tutut jutut...**

opintokäynnit
oppimateriaaleja
lainatarvikkeet
kerhot
leirit

...ja paljon muuta!

www.luma.fi

LUMA-keskus Suomen Instagram-tilillä tiedotettiin uusista kotisivuista 8.12.2025.

Facebook

vuorovaikutukset 3 400
katselut 192 000
kattavuus +191 %

Instagram

vuorovaikutukset 4 600
katselut 249 000
kattavuus +36 %

Viestintä

luma.fi

LUMA-keskus Suomen kotisivujen LUMA-sanomissa julkaistiin vuoden aikana 28 artikkelia. Sivuja katsottiin sivuanalytiikan perusteella noin 76 000 kertaa, joka on 153 % enemmän kuin vuonna 2024.

Suosituimmat sisällöt olivat etäiltapäiväkerho, LUMA/STEAM-sertifikaatti ja Opettajalta opettajalle -koulutukset. Verkkosivu-uudistus aloitettiin syksyllä ja uudet sivut otettiin käyttöön 1.12.

Sosiaalinen media

Facebook ja Instagram pidettiin erityisen aktiivisina. Facebookiin julkaistiin 82 julkaisua ja Instagramiin 430 tarinaa tai julkaisua. Etenkin julkaisut saivat hienosti katselukertoja ja kattavuusprosentit kasvoivat selvästi vuodesta 2024. Seuraajamäärä lisääntyi Facebookissa yli sadalla ja Instagramissa muutamalla sadalla. Etenkin katseluja saaneet sisällöt olivat Opettajalta opettajalle -koulutukset. LUMA-uutiskirjeen tilaajamäärät ja avausprosentit kasvoivat vuoden aikana n. 7 %.

LUMAT Journals

LUMAT Journal

- Lukijoita kuukaudesta riippuen 9 000–17 000
 - huhtikuu, heinäkuu ja elokuu hiljaisia
 - helmikuu, kesäkuu ja syyskuu vilkkaita
- 217 käsikirjoitusta otettu vastaan
- Hylätty 206 (84 %) ja julkaistu 40 (16 %)
- Scopus-indeksointiin tuli muutoksia vuoden 2025 aikana, jotka vaikuttivat tilastointitapoihin.
- LUMATille anottiin JUFO 2 -luokitusta, koska julkaisu täyttää kaikki kriteerit.

LUMAT B

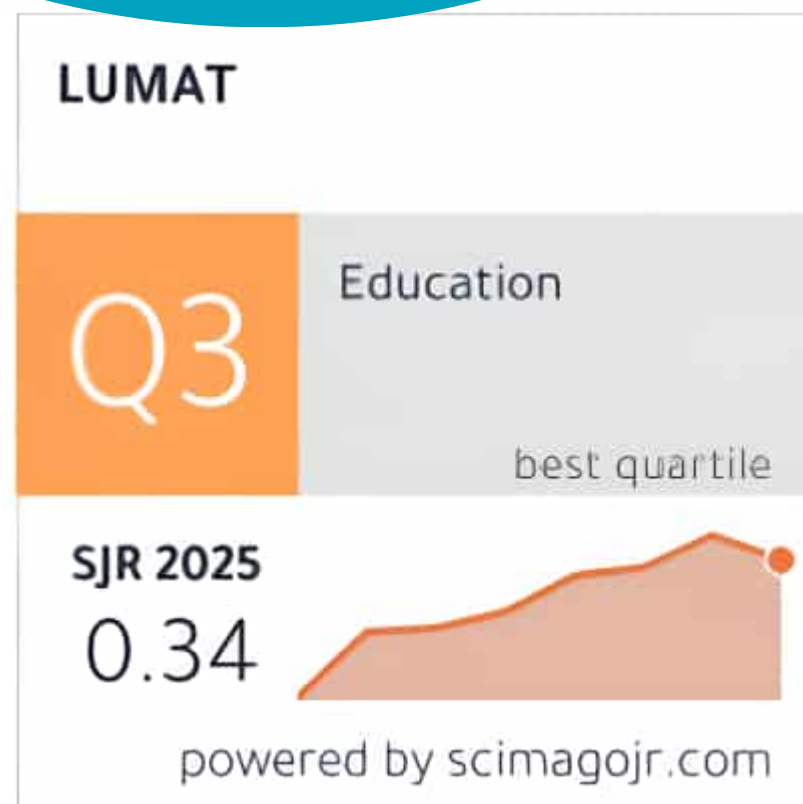
- Lukijoita kuukaudesta riippuen 1 000–4 000
- 94 käsikirjoitusta
- Hylätty 23 (30 %) ja julkaistu 40 (70 %)

TAPAHTUMAT

21.3. Verkko-seminaari *New Special Issue Calls*

23.5. LUMAT-tutkimussymposium *Promoting STE(A)M learning through non-formal education*

10.10. Verkko-seminaari *Cultivating a Future-Ready Workforce: Re-imagining STEM Education*

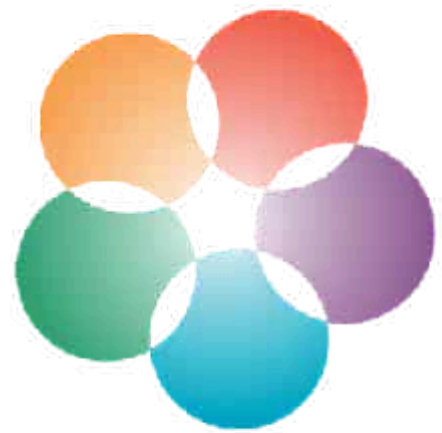
Scopus-lukitus laski Q2 > Q3 vuonna 2025.

Mukana toiminnassa

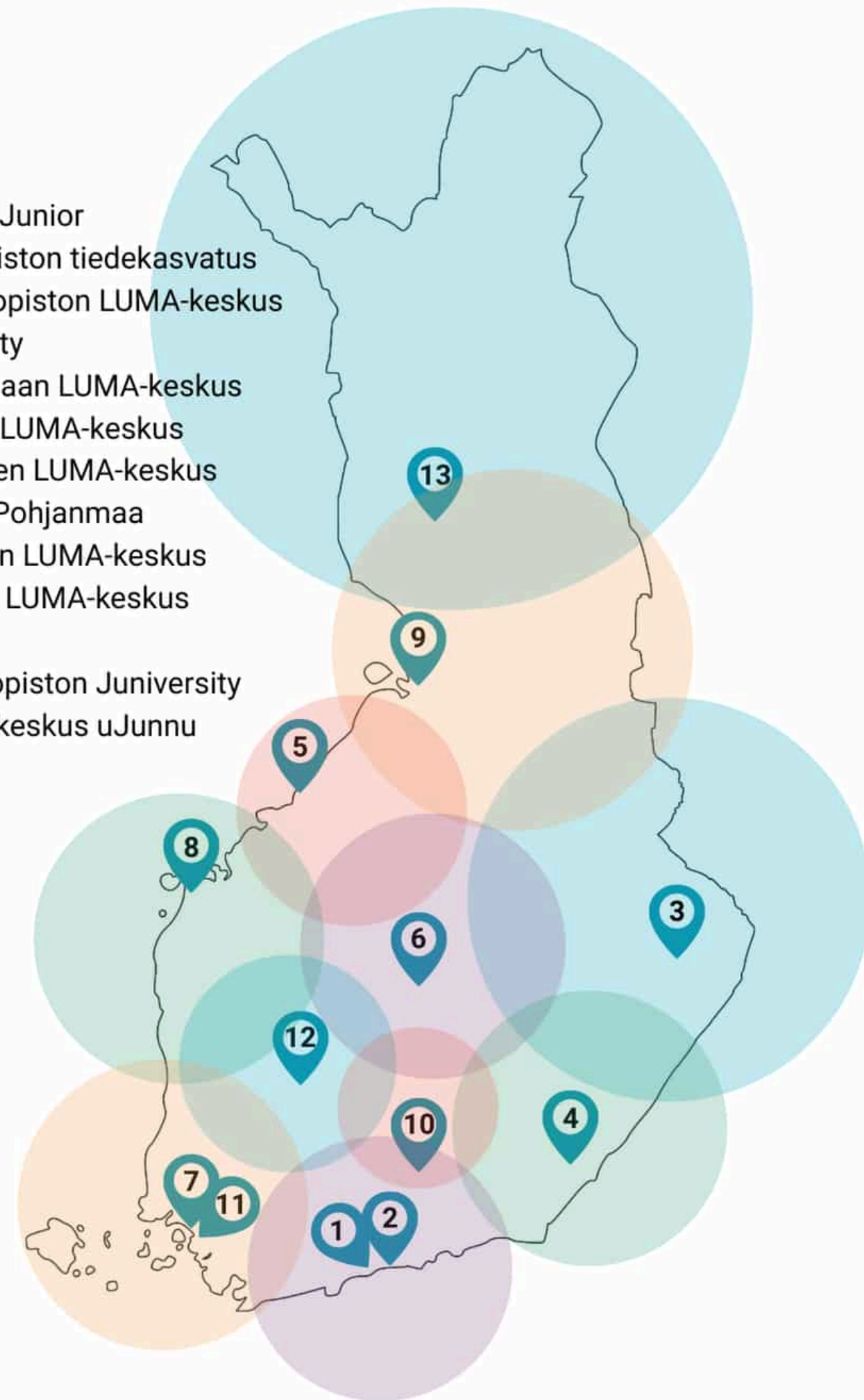

LUMA-keskus Suomi -verkostoon kuuluu 11 yliopistoa ja 13 alueellista LUMA-keskusta. Toiminta perustuu laajaan ja monimuotoiseen asiantuntijaverkostoon. Verkostossa työskentelee yhteensä noin 34 täysipäiväistä tai päätoimista asiantuntijaa, koordinaattoria tai johtajaa sekä kymmeniä osa-aikaisia työntekijöitä eri puolilla Suomea. Lisäksi verkoston toimintaa toteuttaa vuosittain yli 200 tuntipalkkaista ohjaajaa, resurssihenkilöä tai opiskelijaa, jotka osallistuvat muun muassa kerho-, leiri- ja tiedeluokkaohjaamiseen, tapahtumien toteutukseen sekä viestinnän ja hanketoiminnan tehtäviin. Useissa keskuksissa opiskelijat muodostavat merkittävän osan toiminnan käytännön toteutuksesta. Laaja henkilöstöpohja mahdollistaa toiminnan alueellisen kattavuuden, monipuoliset kohderyhmät sekä tiedekasvatuksen jatkuvan kehittämisen osana korkeakouluja ja niiden sidosryhmiä.

Katsaus LUMA-keskusten vuoteen 2025

1. Aalto-yliopisto Junior
2. Helsingin yliopiston tiedekasvatus
3. Itä-Suomen yliopiston LUMA-keskus
4. Junior University
5. Keski-Pohjanmaan LUMA-keskus
6. Keski-Suomen LUMA-keskus
7. Lounais-Suomen LUMA-keskus
8. LUMA-keskus Pohjanmaa
9. Oulun yliopiston LUMA-keskus
10. Päijät-Hämeen LUMA-keskus
11. Skolresurs
12. Tampereen yliopiston Juniversity
13. Tiedekasvatuskeskus uJunnu

Aalto-yliopisto Junior

Vuonna 2025 Aalto-yliopisto Junior otti jättiloikan kävijämäärissä: Junior tavoitti yhteensä noin 55 500 lasta, nuorta ja opettajaa ympäri Suomen. Kasvua edellisvuodesta oli huikeat 67 prosenttia. Nyt tehdyn harppauksen myötä kävijämäärä on tuplaantunut vuodesta 2022.

Etätyöpajojen suosio nousi vuonna 2025 merkittävästi. Noin puolet Juniorin toimintaan osallistuneista oli mukana etäyhteydellä. Myös Otaniemeen suuntautuneiden opintokäyntien määrä kasvoi maaliskuun alussa käyttöön otetun uuden opetustilan, Junior Spacen myötä. Vuonna 2025 Junior koordinoi neljää eri hanketta, joden ansiosta kouluihin jalkautuva toiminta tavoitti noin 12 000 oppilasta.

HELSINGIN YLIOPISTO
MATEMAATTIS-LUONNONTIETEELLINEN TIEDEKUNTA

Helsingin yliopiston tiedekasvatus

Helsingin yliopistolla opintokäynnit olivat perinteiseen tapaan suosittuja. Luonnontieteiden osalta Kumpulan kampuksella vierailuihin osallistui 216 ryhmää ja 4463 lasta ja nuorta. Etäopintokäynneille osallistui 246 ryhmää ja 3083 lasta ja nuorta. Kouluihin jalkauduimme 13 kertaa ja tavoitimme 233 lasta ja nuorta. Eli yhteensä opintokäyntitoimintaan osallistui 475 ryhmää ja 7779 lasta ja nuorta.

Vapaa-ajan toiminnassa tarjosimme ohjelmointi- ja matematiikkakerhoja sekä kesäleirejä.

Lukioiden kanssa tehtävä yhteistyö vahvistui uusien yhdessä kehitettyjen mallien kautta. Muun muassa kampuksella sijaitsevan Helsingin luonnontiedelukion kanssa on kehitetty Tieteen kilpajuoksu - tapahtumaa (kuvassa), opintokäyntejä ja kurssisisältöjä.

Itä-Suomen yliopiston LUMA-keskus

Itä-Suomen yliopiston LUMA-keskuksen vuosi 2025 oli tapahtumien täyteinen ja yhteistyön siivittämä. Osallistuimme lukuisiin erilaisiin tapahtumiin työpajoin Pohjois-Savossa ja Pohjois-Karjalassa. Tapahtumien kautta tavoitettiin yli 5000. Keväällä ja syksyllä järjestettiin yhteistyössä Fotoniikan lippulaiva PREINin kanssa perinteinen Valoa perheille -tapahtuma. Yhteistyötä jatkettiin ja kehitettiin eri tahojen kanssa sekä uusia avauksia luotiin.

Uutena saimme Olvi-säätiöltä rahoituksen Tiedeseikkailu Itä-Suomessa -hankkeelle. Hankkeessa tuotetaan Itä-Suomen yliopiston tutkimusaiheista vierailupaketteja, joiden kanssa kierretään alueen kouluilla 5.-9. luokkalaisille työpajoja pitäen. Vakiintuneiden toimintojen kuten vierailuiden ja välinelainojen kautta tavoitettiin reilut 3000 oppilasta, opiskelijaa ja opettajaa.

Junior University

- Junior Universityn vuoteen 2025 mahtui monenlaista toimintaa ja tapahtumaa. Tavoitimme noin 16 000 lasta, nuorta ja aikuista!
- Kaupungiyhteistyöt pyörähtivät vakiintuneesti täydellä volyymillä. Lappeenrannan Uniorin puitteissa kaikki eskarit, 3.-, 5.- ja 8.-luokkalaiset sekä lukiolaiset saivat innostavia kokemuksia tiede-, teknologia- ja kestävyyskasvatuksemme piirissä. Imatran kaikki 8.-luokkalaiset ja lukion 1.-vuosikurssilaiset vierailivat työpajoissa kampuksella, ja Lahden JunnuYliopistossa robotiikkateemamme tavoitti 5.-luokkalaiset.
- Suomen Kulttuurirahaston tiedekasvatusapurahalla toteutettu “LUMA-paku” -hanke viimeisteltiin runsaalla määrällä kouluilla järjestettyjä työpajoja sekä “tiedepäivä”-konseptilla, jolla liikkuvaa LUMA-toimintaa voidaan tarjota lähikuntien kouluihin resurssiviisaasti jatkossakin.
- Lappeenrannan lukion tiedelinjojen eli LUMA-linjan sekä yhteiskunta- ja talouslinjan opiskelijoista ensimmäiset aloittivat jo opintonsa LUTilla!

Keski-Pohjanmaan LUMA-keskus

- Vuonna 2025 Keski-Pohjanmaan LUMA-keskus tavoitti noin 5000 perusopetuksen ja toisen asteen opiskelijaa. Samalla myös heidän opettajansa ja ohjaajansa pääsivät syventämään osaamistaan LUMA-tiedekasvatuksessa täydennyskoulutuksen hengessä.
- Toimintamme ytimessä ovat opintokäynnit kahdessa tiedeluokassamme. Näiden lisäksi viemme toimintaa aktiivisesti myös alueen etäämpänä sijaitseviin kouluihin.
- Erityisen suosittu oli Itämeren pelastusoperaatio -pakopeli, joka lisäsi merkittävästi yläkoululaisten osallistumista tiedeluokkavierailuihin.
- Alakouluissa on edelleen tarvetta erityisesti ohjelmoinnillista ajattelua kehittäville ja ympäristön tutkimista tukeville välineille. Olemme vastanneet tähän tarjoamalla lainattavaa välineistöä kouluille tiedeluokkavierailujen jatkoksi.
- Lisäksi LUMA-keskus on osallistunut aktiivisesti alueellisiin nuorisotapahtumiin, joissa on tuotu esiin LUMA-alojen tarjoamia tulevaisuuden mahdollisuuksia alueellamme.

Keski-Suomen LUMA-keskus

Keski-Suomen LUMA-keskus tavoitti vuonna 2025 reilu 10 600 lasta, nuorta, opettajaa ja vanhempaa kouluvierailujen, leirien, koulutusten ja yleisötapahtumien kautta. Vuodesta mieleen on erityisesti jääneet tammikuussa avattu Vedyn maailma -näyttely, minkä Central Finland Mobility Foundation (Cefmof) -säätiö lahjoitti osaksi JY:n matemaattis-luonnontieteellisen tiedekunnan ja Keski-Suomen LUMA-keskuksen tiedekasvatustoimintaa sekä keväällä toteutettu Suuri Linturetki -tempaus, joka sai liikkeelle 3800 koululaista ympäri Suomen!

Lounais-Suomen LUMA-keskus

Vuosi 2025 sujui Lounais-Suomen keskuksella oikein hyvin: tavoitimme yhteensä lähes 10 000 ihmistä. Kohokohtia vuoden aikana oli kaksi.

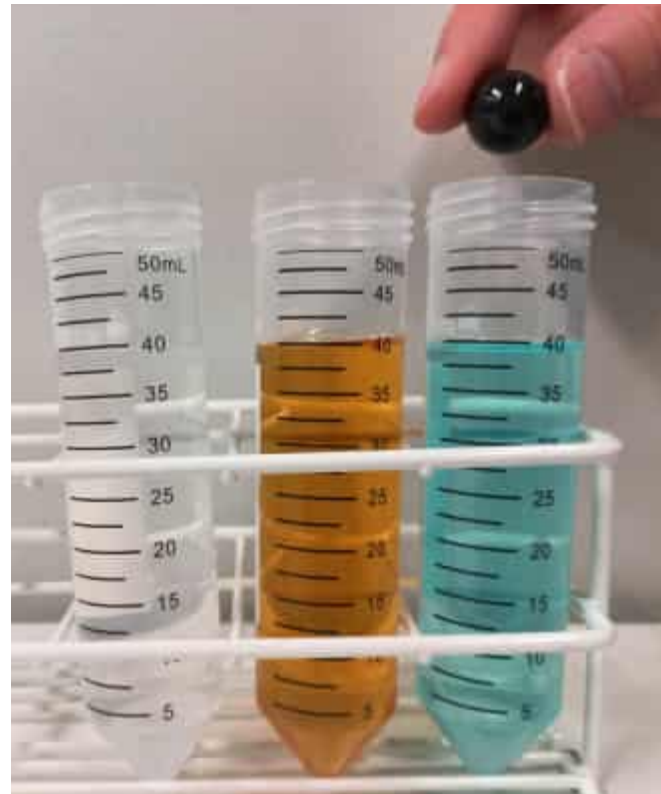
Maailmankaikkeus eri kielillä -projektissa peruskoulujen oppilaat 30:ltä koululta pääsivät omalla tai naapurikoululla osallistumaan tähtitiedeaiheiseen ohjelmaan ja vierailemaan liikuteltavassa planetaariossa.

Saimme myös rahoituksen tiedemysterivideosarjalle, jonka käsikirjoitus ja kuvaukset työllistivät erityisesti loppukesästä ja alkusyksystä.

LUMA-KESKUS POHJANMAA

LUMA-keskus Pohjanmaa

LUMA-keskus Pohjanmaa tiedekasvatustoiminta tavoitti vuonna 2025 yhteensä yli 5000 lasta ja nuorta, yli 900 kasvattajaa ja opettajaa sekä satoja korkeakouluopiskelijoita, perheitä ja sidosryhmiä. Toiminnan ytimessä olivat SAGA-tiedeluokan työpajat Vaasassa sekä maakuntaan jalkautuneet tiedeteemapäivät, joissa tutustuttiin energiaan, taloustieteeseen sekä tietotekniikkaan. Vuoden aikana järjestettiin useita tapahtumia, kuten CanSat-kilpailu, lukuvuoden avajaiset, perheille suunnatut tiedetuvat ja ”Tiedeteos”-taidenäyttely, joka koosti yhteen uusia tiedettä ja taidetta yhdistelevien opetusmateriaalien tuotoksia. Lapsia ja nuoria kannustettiin harrastamiseen elektroniikka- ja tiede-taide teemaisissa kerhossa. Kasvattajien ja opettajien työtä tuettiin tarjoamalla koulutuksia valtakunnallisten verkostohankkeiden ja ESERO-yhteistyön kautta sekä välinelainaustoiminnan kautta. Uusi toimintamallin testaus toi opiskelijoita vahvemmin mukaan tiedekasvatustyöhön.

Oulun yliopiston LUMA-keskus

Vuonna 2025 Oulun yliopiston LUMA-keskuksen toiminta tavoitti yli 10 000 osallistujaa. Toimintamuotoina olivat esimerkiksi toiminnalliset työpajat oppilas- ja opiskelijaryhmille yliopistolla, kiertuetoiminta päiväkodeissa ja kouluissa, lasten kerhotoiminta, täydennyskoulutukset opettajille ja kasvattajille sekä välinelainausta.

Lisäksi pop-up -tyyppisiä työpajoja toteutettiin erilaisissa tapahtumissa, kuten Toivon Agenda & Tool Campissa, Taiteiden yössä, Tutkijoiden yössä sekä LUMO-valofestivaaleilla. Myös Oulun kaupungin puistoruokailuissa kesällä tarjottiin oheisohjelmaa tieteen parissa lapsille ja nuorille.

Päijät-Hämeen LUMA-keskus

Päijät-Hämeen LUMA-keskuksen toiminta tavoitti vuonna 2025 yli 6000 lasta, nuorta ja aikuista. Tiedeluokka SOLU tarjosi innostavia tiedekasvatusvierailuja ryhmille varhaiskasvatuksesta toiselle asteelle ja liikkuva LUMA-toiminta vei tiedettä opetusryhmien luokse ympäri maakuntaa. Kaikki lahtelaiset 9. luokkalaiset vierailivat tiedeluokassa ratkomassa rikosmysteeriä ja esikoululaiset tekivät vesitutkimuksia osana Lahden JunnuYliopistoa. Tiedeluokka laatikossa -työlaatikoita lainattiin kouluille mahdollistamaan matalan kynnyksen tutustuminen kokeelliseen tieteeseen.

Kirjastossa järjestetty avoin kerhotoiminta tavoitti erityisesti S2-oppilaita ja yleisötapahtumat toivat suuren joukon innostuneita kaupunkilaisia ihmettelemään tieteen ilmiöitä. Tammikuussa käynnistyi 2,5 vuotinen ESR+ Nemoni -hanke, jossa kehitetään tiedekasvatussisältöjä neuromoninaisille oppijoille yhdenvertaisen ja saavutettavan oppimisen tueksi.

Skolresurs

Skolresurs verksamhetsår 2025 präglades av de omställningsförhandlingar och den påföljande omstruktureringen som Åbo Akademi utförde under året. Trots denna turbulens, kan vi glädjande konstatera att vi klarade av att hålla en mycket god aktivitetsnivå genom hela året. Vi når igen nytt rekord vad gäller det totala antalet evenemang ordnade till våra svenskspråkiga målgrupper under året, 232 st. Sammanlagt lyckades vi nå 1 043 svenskspråkiga lärare och pedagoger med våra lärarfortbildningar och evenemang. Också antalet deltagare i våra svenskspråkiga aktiviteter och evenemang för elever, barn och unga var igen glädjande högt, 4 786.

Tampereen yliopiston Juniversity

Vuonna 2025 Tampereen yliopiston Juniversityn monitieteinen toiminta tavoitti ennätysmäärän, yli 36 000 osallistujaa, mikä oli 21 prosenttia enemmän kuin edellisenä vuonna. Eniten kasvua oli tiedeluokkatoiminnassa, joka tavoitti yli 5 000 oppijaa, sekä opiskelijalähettiläiden vierailuissa oppilaitoksiin, jotka tavoittivat yli 8 000 nuorta. Vuoden suurin yksittäinen tapahtuma oli vuosittain järjestettävä Jatsoon! -päivä, joka tavoitti 3 500 osallistujaa.

Toimintaa kehitettiin vuoden aikana erityisesti saavutettavuuden ja tiedekuntayhteistyön näkökulmasta. Sisällöllistä kehittämistä tehtiin Suomen Kulttuurirahaston tuella muun muassa tekoälyn ja kestävyuden sekä medialukutaidon teemoissa.

Tiedekasvatuskeskus uJunnu

Lapin yliopiston Tiedekasvatuskeskus uJunnun toimintaan sulautui vuonna 2025 LUMA-keskus Lappi. uJunnu edistää Lapin lasten, nuorten ja kasvattajien innostusta tieteeseen, taiteeseen ja teknologiaan.

Toimintamme tavoitti vuonna 2025 yhteensä yli 9500 lasta, nuorta, kasvattajaa, opettajaa sekä opiskelijoita, perheitä ja sidosryhmiä. Toiminnan ytimessä olivat uJunnun GIDDA-työpajakiertue, syksyn Tiedeviikot sekä eri puolille Lappia jalkautuneet työpaja-, tiede- ja teematapahtumat. Lainavälinepalvelu tuki toiminnan toteuttamista koko Lapin alueella.

Vuoden aikana järjestettiin yhteistyössä useita tiedeleirejä, työpajoja ja tapahtumia. Kasvattajien työtä tuettiin koulutuksilla, verkostoyhteistyöllä ja pedagogisilla materiaaleilla, ja korkeakouluopiskelijoita osallistettiin aktiivisesti tiedekasvatukseen osana opintoja ja LUMATE-kehittämistä.

Tiedekasvatusta
lapsille ja nuorille

Kiitos kaikille mukana olleille!

Haluamme kiittää kaikkia teitä, jotka olette vuoden 2025 aikana osallistuneet toimintaan! On ollut ilo tavata tapahtumissa, oppia opintokäynneillä ja keskustella verkon välityksellä. Teemme tärkeää työtä samojen tavoitteiden ja tulevaisuuden tekijöiden eteen.

Haluamme lopuksi kiittää toiminnan mahdollistajia: opetus- ja kulttuuriministeriö, suomalaiset yliopistot ja korkeakoulut, Opetushallitus, Suomen Kulttuurirahasto, Maa- ja vesitekniikan tuki ry, Weisell-säätiö ja Euroopan unionin Interreg NPA -ohjelma.